

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

2022-09- Nr.
Į 2022-09-08 Nr. 3-3635

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi derinimui pateiktus [Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 2, 4¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo](#) (toliau – JARĮ projektas) ir [Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 pakeitimo įstatymo](#) projektus (toliau – projektai), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nauja redakcija dėstomo Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių pertvarkymo, jungimo ir skaidymo įstatymo (toliau – Įstatymo projektas) 1 straipsnis tikslintinas pagal Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, 32 punktą (kuriame numatyta, kad „Įstatymas turėtų būti dėstomas tokia tvarka: įstatymo pradžioje nurodomi jo tikslai ir paskirtis, juo reguliuojami teisiniai santykiai, toliau kitos bendrosios nuostatos, <...>“), šiame straipsnyje pateikiamą informaciją išdėstant minėtame punkte nustatyta tvarka ir eiliškumu.

2. Įstatymo projekto 1 straipsnio 1 dalies antrame-ketvirtame sakiniuose iš esmės pateikiami Vienos valstybės ribas peržengiančio bendrovės pertvarkymo (toliau – pertvarkymas), vienos valstybės ribas peržengiančio bendrovių jungimosi (toliau – jungimasis), bei vienos valstybės ribas peržengiančio bendrovių skaidymo (toliau – skaidymas) paaiškinimai, papildantys Įstatymo projekto 2 straipsnio 7–9 dalyse pateikiamus sąvokų apibrėžimus. Siūlome įvertinti Įstatymo projekto 1 straipsnio 1 dalies antrame-ketvirtame sakiniuose pateikiamų paaiškinimų reikalingumą ir, esant būtinybei, atitinkamai papildyti Įstatymo projekto 2 straipsnio 7–9 dalyse pateikiamų sąvokų apibrėžimus.

3. Lieka neaišku, kokių kitų teisės aktų, reglamentuojančių darbuotojų teisių apsaugą, nuostatos taikomos pertvarkomoms, besijungiančioms ar skaidomoms akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, jeigu šiame įstatyme nenustatyta kitaip. Siūlome papildyti Įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalies nuostatą nurodant konkrečius šiuo atveju taikomus įstatymus, reglamentuojančius darbuotojų teisių apsaugą.

4. Atsižvelgiant į tai, jog Įstatymo projektu, kaip yra nurodyta jo priede, yra įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, Įstatymo projekto I skyrius „Bendrosios nuostatos“ turėtų būti papildytas tokia nuostata – „Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, nurodyti šio įstatymo priede“ (Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2020 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 1R-72 „Dėl Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), 12 punktas).

5. Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalies 1 punkte pateikiant bendrovės apibrėžimą nukreipiama į direktyvą, kuri nėra tiesioginio taikymo teisės aktas, todėl turi būti įgyvendinama per nacionalinius įstatymus. Atsižvelgiant į tai, direktyvos sąvokos turi būti perkeliamos į Įstatymo projektą, arba nukreipiama į šią direktyvą jau įgyvendinusius įstatymus, o ne taikomos tiesiogiai.

6. Įstatymo projektas parengtas jame numatant galimybę vykdyti tris vienos valstybės ribas peržengiančias procedūras – pertvarkymą, jungimąsi ir skaidymą, ir nors procedūriniai žingsniai, siekiant atlikti vienos valstybės ribas peržengiantį pertvarkymą, jungimąsi ar skaidymą iš esmės sutampa, tačiau Įstatymo projektu siūloma kiekvieną vienos valstybės ribas peržengiančią procedūrą reglamentuoti atskiru skyriumi. Aiškinamajame rašte nurodoma, kad toks Įstatymo projektu siūlomas procedūrų dėstymas dėl neretai vartojamų skirtingų sąvokų, minėtų procedūrų tam tikrų reguliavimo skirtumų ir ypatumų lems lengvesnį teisės akto supratimą ir taikymą, leis orientotis tik į konkrečiai pasirinktai procedūrai aktualias Įstatymo projekto nuostatas. Atkreiptinas dėmesys į Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtintą teisėkūros aiškumo principą, reiškiantį, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, *glaustas*, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas. Todėl vadovaujantis aiškumo principu, siūlome šių trijų vienos valstybės ribas peržengiančių procedūrų reguliavimą, kuris iš esmės sutampa, Įstatymo projekte pateikti glaustai, neišskirstant atskiruose skyriuose, o specifinį reguliavimą, taikytiną tik tam tikrai procedūrai, pateikti po sutampančių, t. y. bendrųjų, nuostatų. Atitinkamai siūlome įvertinti galimybę Įstatymo projektą dalinti į skyrius ne pagal konkrečią procedūrą, o pagal siūlomo reguliavimo turinį (t. y. procedūrų sąlygos, šių procedūrų vertinimo, informavimo, sprendimo priėmimo reikalavimai ir procesai, dalyvių, darbuotojų ir kreditorių teisės ir t.t.). Tokiu būdu būtų išvengta iš esmės identiškų nuostatų kartojimo, sumažėtų Įstatymo projekto apimtis. Visgi, jei į šią pastabą būtų neatsižvelgta, tuomet reikalinga bent jau tikslinti kai kurių Įstatymo projekto straipsnių pavadinimus, t. y. nors Įstatymo projekto 7, 19 ir 32 straipsniai, kurie pavadinti „Dalyvių teisių apsauga“, bei 8, 20 ir 33 straipsniai, kurių pavadinimas yra „Kreditorių teisių apsauga“, yra skirtinguose Įstatymo projekto skyriuose, tačiau siekiant Įstatymo projekto aiškumo bei sistemiškumo, kelių straipsnių pavadinimai tame pačiame Įstatymo projekte neturėtų sutapti. Be to, tokiu atveju siekiant išvengti iš esmės identiškų nuostatų kartojimo (pavyzdžiui, Įstatymo projekto 10 straipsnio 3 dalis, 22 straipsnio 3 dalis bei 35 straipsnio 3 dalis yra identiškos (identiškų ar iš esmės identiškų nuostatų Įstatymo projekte yra daug)), vietoje vėliau kartojamų nuostatų darytinės nuorodos į pirmiau pateiktas identiškas ar iš esmės vienodas nuostatas.

7. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.66 straipsnio 1 dalies 4 punktu, juridinių asmenų registre registruojama juridinio asmens buveinė (adresas). Įvertinus tai, Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte atsisakytina žodžio „registruota“. Analogiška nuostata taikoma ir kitoms Įstatymo projekto nuostatoms, kuriose vartojama registruotos buveinės sąvoka.

8. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie turi įsigiję bendrovės akcijų, yra akcininkai. Todėl nėra aišku, kodėl Įstatymo projekto 4 straipsnio 3 dalyje minimi ne bendrovės akcininkai, o *dalyviai*, kai, tuo tarpu, toje pačioje dalyje nurodytas „visuotinis *akcininkų* susirinkimas“. Analogiška pastaba taikoma ir kitoms Įstatymo projekto nuostatoms, kuriose minimi bendrovės dalyviai.

9. Siekiant derinamo teisės akto glaustumo, Įstatymo projekto 5 straipsnio 4 dalyje siūlome daryti nuorodą į šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalį, o ne iš dalies atkartoti šios dalies nuostatas. Atitinkamai tikslintinos ir Įstatymo projekto 17 straipsnio 4 (nuoroda į šio įstatymo 16 straipsnio 7 dalį) bei 30 straipsnio 4 (nuoroda į 29 straipsnio 5 dalį) dalys.

10. Įstatymo projekto 5 straipsnio 5 dalies 2 punkte (atitinkamai ir 17 straipsnio 5 dalies 2 ir 30 straipsnio 5 dalies 2 punktuose) vartojama vertinamojo pobūdžio formuluotė *reikšmingi* darbo sąlygų ar bendrovės veiklos vietos *pasikeitimai*. Lieka neaišku, kas šiais atvejais būtų laikoma

reikšmingais pasikeitimais (kas ir kuo remiantis (kokiais kriterijais) priima sprendimą, jog tai yra reikšmingi pasikeitimai).

11. Įstatymo projekte nenuosekliai formuluojamos nuostatos, kuriose minimos dukterinės bendrovės, t. y. vienur nurodoma, kad dukterinės bendrovės (pavyzdžiui, 5 straipsnio 5 dalies 3 punktas, 10 straipsnio 2 dalies 8 punktas ir t. t.), kitur – dukterinės bendrovės, jeigu tokių yra (pavyzdžiui, 5 straipsnio 8 dalis, 17 straipsnio 8 dalis ir t. t.). Siūlome įvertinti galimybę suvienodinti formuluotes, jei skirtingos formuluotės nėra naudojamos tikslingai.

12. Įstatymo projekto 6 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad juridinių asmenų registro tvarkytojas paskelbia, *taip pat perduoda per Registrų sąveikos sistemą*, šio straipsnio 3 ir 5 dalyse nurodytus dokumentus ir informaciją. Tačiau iš šios nuostatos nėra aišku, kam juridinių asmenų registro tvarkytojas per Registrų sąveikos sistemą turėtų perduoti nurodytus dokumentus. Pagal šia dalimi į nacionalinę teisę perkeliama Direktyvos (ES) 2019/2121¹ 1 straipsnio 5 punktu iš dalies keičiamos Direktyvos (ES) 2017/1132² (toliau – Direktyva) 86g straipsnio 6 dalį valstybės narės turi užtikrinti, kad visuomenė, *naudodamasi Registrų sąveikos sistema*, galėtų nemokamai susipažinti su šio straipsnio 1 dalyje nurodytais dokumentais arba 3 dalyje nurodyta informacija. Todėl, manytina, kad ši Direktyvos nuostata yra perkelta netinkamai.

Be to, pagal JARĮ projekto 2 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos Juridinių asmenų registro įstatymo (toliau – JARĮ) 4¹ straipsnio 3 dalį juridinių asmenų registro duomenys, registre kaupiami dokumentai (tarp kurių ir nurodyti Įstatymo projekto 6 straipsnio 3 dalyje, 18 straipsnio 3 dalyje bei 31 straipsnio 3 dalyje) ir bet kuri kita registrui pateikta informacija apie akcines bendroves ir uždariusias akcines bendroves yra prieinama per Registrų sąveikos sistemą. Įvertinus tai, manytina, kad Direktyvos 86g straipsnio 6 dalis, ta apimtimi, kuri užtikrina dokumentų ir informacijos prieinamumą per Registrų sąveikos sistemą, yra įgyvendinama JARĮ projekto 2 straipsniu keičiamo JARĮ 4¹ straipsnio 3 dalimi.

Taip pat abejotina, kad Registrų sąveikos sistemoje galėtų būti skelbiami dokumentai ir informacija³. Pažymėtina, kad Registrų sąveikos sistemą sudaro Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominei erdvei priklausančių valstybių centriniai, komerciniai ir bendrovių registrai, Europos centrinė platforma ir Europos e. teisingumo portalas⁴. Todėl manytina, kad kiekvienas asmuo su dokumentais ir informacija galėtų susipažinti *per šią sistemą*, ar *ja naudodamasis*.

13. Iš siūlomo reguliavimo lieka neaišku, koks Įstatymo projekto 7 straipsnio 1 dalies bei 2 dalies santykis, t. y. ar sprendimas pasinaudoti savo teise perleisti akcijas turi būti išreikštas elektroniniu paštu, ar, visgi, bet kokia forma, kuria gali būti įgyvendinama dalyvių teisė balsuoti visuotiniame akcininkų susirinkime (pavyzdžiui, jei balsavimas visuotiniame akcininkų susirinkime galimas tik dalyvaujant susirinkime gyvai ar registruotu paštu, ar galima būtų informuoti apie tokį sprendimą ir el. paštu), todėl siūlome nuostatas tikslinti. Pastaba aktuali ir Įstatymo projekto 19 straipsnio 2 ir 3 dalims, 32 straipsnio 2 ir 3 dalims.

14. Lieka aiškiai neapibrėžta, kas turima omenyje Įstatymo projekto 9 straipsnio 4 dalies paskutiniuoju sakiniu (atitinkamai ir šio Įstatymo projekto 34 straipsnio 3 dalies paskutiniuoju sakiniu), numatančiu, kad šios dalies reikalavimas taikomas dalyviams, kurie negali pasinaudoti savo teisėmis, numatytomis šio įstatymo 7 straipsnyje (t. y. teise prieštarauti dėl pertvarkymo sąlygų ir (ar) perleisti akcijas už kompensaciją, kreiptis į teismą dėl papildomos kompensacijos), todėl siūlytina minėtas nuostatas konkretizuoti.

¹ 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva (ES) 2019/2121, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos (ES) 2017/1132 nuostatos, kiek tai susiję su vienos valstybės ribas peržengiančiu pertvarkymu, jungimu ir skaidymu

² 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva (ES) 2017/1132 dėl tam tikrų bendrovių teisės aspektų

³ Įstatymo projekto 6 straipsnio 6 dalis.

⁴ JARĮ 4¹ straipsnio 2 dalis.

15. Įstatymo projekto 10 straipsnio 3 dalyje numatyta, jog juridinių asmenų registro tvarkytojas, gavęs dokumentus ir informaciją, reikalingus pasirengimo pertvarkymui pažymėjimo išdavimui, juos perduoda kitoms *teisėtumą tikrinančioms institucijoms*, o šio straipsnio 4 dalyje apibūdinamos *institucijos, teikiančios išvadas dėl bendrovės pertvarkymo teisėtumo*. Dėl vartojamų skirtingų formuluočių lieka neaišku, ar 3 dalyje nurodytos teisėtumą tikrinančios institucijos yra apibūdintos 4 dalyje, todėl siekiant teisinio aiškumo siūlome arba suvienodinti naudojamas formuluotes, arba šio straipsnio 3 dalyje daryti nuorodą į 4 dalį. Atitinkamai tikslintinos ir Įstatymo projekto 22 straipsnio 3 ir 4 dalys, taip pat 35 straipsnio 3 ir 4 dalys.

Šiame kontekste taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Teisingumo ministerija, kaip juridinių asmenų registro valdytoja, nesutinka, jog juridinių asmenų registro tvarkytojas būtų viena iš *teisėtumą tikrinančių institucijų*, kaip tai suponuoja Įstatymo projekto 10, 22 bei 35 straipsniai. Kaip nurodyta Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje, registro tvarkytojas registruoja registro objektą (objektus), tvarko registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas ir atsako už registro duomenų ir registro informacijos saugą. Juridinių asmenų registro nuostatų⁵ 2 punkte nustatyta, kad juridinių asmenų registro paskirtis – registruoti registro objektus ir registruoti, įrašyti, rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti ir teikti duomenis, informaciją ir dokumentus apie juos. Taigi pagrindinės juridinių asmenų registro tvarkytojo funkcijos yra registro objektų registravimas, duomenų apie registro objektus tvarkymas, registro duomenų, informacijos ir registruoti pateiktų dokumentų teikimas. Nei Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme, nei Civiliniame kodekse, Juridinių asmenų registro nuostatuose ar kituose teisės aktuose nėra numatyta, kad juridinių asmenų registro tvarkytojas turėtų įvertinti, ar juridinis asmuo *siekia nusikalstamų (piktnaudžiavimo ar sukčiavimo) tikslų*⁶. Kitaip tariant, atlikdamas Įstatymo projekte numatytą vertinimą, juridinių asmenų registro tvarkytojas turėtų atlikti jam nebūdingas ir su registro tvarkytojo paskirtimi nesuderinamas funkcijas.

Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, manytina, kad pasirengimo pertvarkymui, jungimui ar skaidymui pažymėjimą turėtų išduoti kitas (pavyzdžiui, vienas iš Įstatymo projekto 10 straipsnio 4 dalyje, 22 straipsnio 4 dalyje ar 35 straipsnio 4 dalyje nurodytų) subjektas. Šis subjektas, įvertinęs kitų Įstatymo projekto 10 straipsnio 4 dalyje, 22 straipsnio 4 dalyje ar 35 straipsnio 4 dalyje nurodytų subjektų pateiktas išvadas ir įsitikinęs, kad įvykdytos visos sąlygos ir reikalavimai, bei tinkamai atliktos visos prieš pertvarkymą, jungimą ar skaidymą būtinos atlikti procedūros Lietuvos Respublikoje, išduotų pasirengimo pertvarkymui, jungimui ar skaidymui pažymėjimą. Kartu su šiuo pažymėjimu juridinių asmenų registro tvarkytojui galėtų būti pateikti, jei būtų poreikis, Įstatymo projekto 10 straipsnio 2 dalyje, 22 straipsnio 2 dalyje ar 35 straipsnio 2 dalyje nurodyti dokumentai, kurie būtų įrašomi į juridinių asmenų registrą ir per Registrų sąveikos sistemą perduodami atvykimo valstybei narei. Pastebėtina, kad pagal Civilinio kodekso 2.64 straipsnio 2 dalies 4 punktą dokumentus, patvirtinančius juridinių asmenų registruoti pateikiamų duomenų tikrumą ir steigimo dokumentų atitiktį įstatymų reikalavimams, taip pat dokumentus, patvirtinančius, kad juridinį asmenį registruoti galima, nes įstatymuose ar steigimo sandoryje nustatytos prievolės yra įvykdytos ir atsirado įstatymuose ar steigimo dokumentuose numatytos aplinkybės (t. y. panašaus pobūdžio dokumentus kaip pasirengimo pertvarkymui, jungimui ar skaidymui pažymėjimas), surašo ar tvirtina notaras, išskyrus Juridinių asmenų registro nuostatų numatytais atvejais.

16. Nėra aišku, kokia informacija turėtų būti pateikta apie dukterinės bendrovės *registracijos vietą*, numatytą Įstatymo projekto 10 straipsnio 2 dalies 8 punkte (atitinkamai ir 22 straipsnio 2 dalies 8 punkte bei 35 straipsnio 2 dalies 8 punkte).

⁵ Juridinių asmenų registro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“.

⁶ Įstatymo projekto 10 straipsnio 9 dalis, 22 straipsnio 9 dalis, 35 straipsnio 9 dalis.

17. Tikslintinos Įstatymo projekto 10 straipsnio 5 dalis, 22 straipsnio 5 dalis bei 35 straipsnio 5 dalis, jose atsisakant neapibrėžtos formuluotės *be kita ko*. Norint šiose nuostatose išskiriamus vertinamus aspektus susieti su kitais teisėtumą tikrinančių institucijų vertinamais aspektais, darytinės nuorodos į kitas Įstatymo projekto nuostatas.

18. Įstatymo projekto 10 straipsnio 5 dalies 1 punkte, 22 straipsnio 5 dalies 1 punkte bei 35 straipsnio 5 dalies 1 punkte vartojamos neapibrėžtos sąvokos *viešieji subjektai* ir *specialūs sektoriams taikomi reikalavimai*. Siūlome tikslinti šias nuostatas jas konkretizuojant (pateikiant sąvokų apibrėžimus ar paaiškinimus). Be to, lieka neaišku ir tai, kuri teisėtumą tikrinanti institucija bus atsakinga už pastarųjų reikalavimų patikrinimą.

19. Siūlome tikslinti Įstatymo projekto 10 straipsnio 7 dalį, aiškiai nurodant momentą, nuo kurio skaičiuojamas terminas teisėtumą tikrinančiai institucijai išvadai dėl bendrovės pertvarkymo procedūrų teisėtumo pateikti, nes iš formuluotės *ne vėliau kaip per 10 savaičių nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų ir informacijos gavimo dienos* lieka neaišku, ar turima omenyje diena, kai dokumentus ir informaciją gavo juridinių asmenų registro tvarkytojas, ar diena, kai šiuos dokumentus ir informaciją gavo teisėtumą tikrinančios institucijos. Pastebėtina, kad nors šios dienos beveik sutampa (pagal Įstatymo projekto 10 straipsnio 3 dalį juridinių asmenų registro tvarkytojas dokumentus ir informaciją nurodytoms institucijoms persiunčia ne vėliau kaip kitą darbo dieną), tačiau siekiant išvengti dviprasmybių būtina aiškiai nurodyti momentą, nuo kurio skaičiuojamas terminas išvadai pateikti. Atitinkamai tikslintinos ir įstatymo projekto 22 straipsnio 7 dalis ir 35 straipsnio 7 dalis.

20. Įstatymo projekto 10 straipsnio 8 dalyje juridinių asmenų registro tvarkytojui suteikiama teisė suteikti bendrovei galimybę ištaisyti trūkumus per jo nurodytą laikotarpį ir įvykdyti sąlygas arba atlikti procedūras, jei nustatoma, kad vienos valstybės ribas peržengiantis pertvarkymas neatitinka visų sąlygų ir nebuvo atliktos visos reikiamos procedūros. Pirma, nei šioje, nei kitose Įstatymo projekto nuostatose neapibrėžiamas laikotarpis, kuris gali būti suteikiamas bendrovei trūkumams ištaisyti arba atlikti procedūras, kurios nebuvo atliktos. Antra, Įstatymo projekto 10 straipsnio 11 dalyje nustatomas terminas teisėtumo tikrinimui atlikti, 12 dalyje nurodomos priežastys ir terminas, kuriam šis terminas gali būti pratęstas, o 13 dalyje nurodoma, kad jei dėl vienos valstybės ribas peržengiančio pertvarkymo procedūros sudėtingumo, teisėtumo patikrinimo neįmanoma atlikti per šio straipsnio 11 ir 12 dalyse nustatytus terminus, juridinių asmenų registro tvarkytojas raštu informuoja prašymą išduoti pasirengimo pertvarkymui pažymėjimą pateikusia pertvarkomą bendrovę apie vėlavimo priežastis. Pastebėtina, kad nei iš šių nuostatų, nei iš 10 straipsnio 8 dalies neaišku, ar suteikus terminą trūkumams pašalinti / atlikti procedūroms, kurios nebuvo atliktos, stabdomi /pratęsiami Įstatymo projekto 10 straipsnio 11–13 dalyse nustatyti terminai. Siekiant konkretumo ir aiškumo, taip pat atitikties Direktyvos 160m, 126c ir 127 straipsniuose nustatytiems terminams, būtina tikslinti Įstatymo projektą šiais aspektais (atitinkamai turi būti peržiūrėtos ir Įstatymo projekto nuostatos dėl jungimosi ir skaidymo teisėtumo tikrinimo terminų, t. y. 22 ir 35 straipsnių 8 ir 11–13 dalys).

21. Siūlome tikslinti Įstatymo projekto 10 straipsnio 11 dalį (atitinkamai ir 22 straipsnio 11 dalį, 35 straipsnio 11 dalį) aiškiai nurodant, kad nurodytas terminas apima ne tik teisėtumo tikrinimą, bet ir pažymėjimo išdavimą.

22. Įstatymo projekto 10 straipsnio 12 dalyje lieka neapibrėžtas termino pratęsimo, kai juridinių asmenų registro tvarkytojui ar kitoms teisėtumą tikrinančioms institucijoms būtina įvertinti papildomą informaciją arba atlikti papildomą tyrimą, realizavimo mechanizmas kitų teisėtumą tikrinančių institucijų atveju. Iš siūlomos nuostatos lieka neaišku, iš kur ir kaip juridinių asmenų registro tvarkytojas žinos, kad reikia pratęsti terminą, kuo vadovaujantis bus nustatomas tinkamas (t. y. pakankamas ir būtinas) pratęsimo laikotarpis? Taip pat lieka neaišku, kaip ir dėl kokių priežasčių nustačius tinkamą termino pratęsimo laikotarpį pagal Įstatymo projekto 10 straipsnio 12 dalį, jis galėtų būti dar pratęstas pagal Įstatymo projekto 10 straipsnio 13 dalį (buvo

pratęstas netinkamam laikotarpiui pagal 12 dalį?). Siūlome įvertinti, ar atvejais, kai iš karto matyti, jog dėl vienos valstybės ribas peržengiančio pertvarkymo procedūros sudėtingumo, teisėtumo patikrinimo neįmanoma atlikti per 12 savaičių, terminas turėtų būti ne pratęsiamas pagal 12 dalį, o iš karto informuojama apie vėlavimo priežastis pagal 13 dalį. Atitinkamai turėtų būti įvertinamos ir tikslinamos ir Įstatymo projekto 22 straipsnio 12 ir 13 dalys, taip pat 35 straipsnio 12 ir 13 dalys.

23. Taip pat siūlytina įvertinti, ar Įstatymo projekto 10 straipsnio 13 dalyje (atitinkamai ir 22 straipsnio 13 dalyje bei 35 straipsnio 13 dalyje) vietoje pateikiamos vertinamosios nuostatos (*dėl procedūros sudėtingumo*) neturėtų būti pateikiami aiškūs kriterijai, kuriais vadovaujantis procedūra turėtų būti vertinama kaip sudėtinga ir dėl to būtų galima nukrypti nuo nustatytų maksimalių terminų. Be to, siekiant teisėtumo vertinimo terminų apibrėžtumo ir atitikties Direktyvos 160m, 126c ir 127 straipsniuose nustatytiems terminams, tikslinga įvertinti, ar Įstatymo projekto 10 straipsnio 13 dalis, 22 straipsnio 13 dalis ir 35 straipsnio 13 dalis neturėtų būti papildytos maksimaliais galimais vėlavimo terminais, tokiu būdu užtikrinant operatyvų ir aiškių apibrėžtą teisėtumo tikrinimo terminą, atitinkantį Direktyvos reikalavimus.

24. Siūlome įvertinti Įstatymo projekto 10 straipsnio 14 dalyje, 22 straipsnio 14 dalyje bei 35 straipsnio 14 dalyje vartojamo žodžio *įvairiose* reikalingumą. Manome, kad šis žodis nesuteikia jokios pridėtinės vertės, todėl siūlome jo atsisakyti.

25. Įstatymo projekto 11 straipsnyje numatyta, kad juridinių asmenų registro tvarkytojo bendrovei išduotas pasirengimo pertvarkymui pažymėjimas *perduodamas atvykimo valstybės narės kompetentingoms institucijoms ir prieinamas per Registrų sąveikos sistemą*. Pažymėtina, kad pagal Direktyvos 86n straipsnio 1 dalį valstybės narės turi užtikrinti, kad pasirengimo pertvarkymui pažymėjimu būtų dalijamasi su 86o straipsnio 1 dalyje nurodytomis kompetentingomis institucijoms *naudojantis registrų sąveikos sistema*. Manytina, kad šia Direktyvos nuostata siekiama, jog informacija su kompetentingomis institucijomis būtų dalijamasi per Registrų sąveikos sistemą, o ne dokumentus tiesiogiai teikiant kompetentingoms institucijoms. Įvertinus tai, tikslintinas Įstatymo projekto 11 straipsnis. Analogiška pastaba taikoma Įstatymo projekto 23 ir 36 straipsniams.

26. Įstatymo projekto 12 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatyta, kad bendrovės pertvarkymo procedūrų teisėtumo patikrinimas pradedamas, kai bendrovė juridinių asmenų registro tvarkytojui pateikia šioje dalyje nurodytus dokumentus, kuriuos juridinių asmenų registro tvarkytojas ne vėliau kaip kitą darbo dieną elektroninių ryšių priemonėmis turi perduoti juridinių asmenų registro tvarkytojui teikiamame prašyme nurodytam notarui. Manytina, kad toks dokumentų perdavimas iš vieno subjekto kitam yra netikslingas ir neproporcingas patiriamai subjektų administracinei naštai. Be to, nėra aišku, kur tokius gautus dokumentus, kol jie bus nagrinėjami notaro, juridinių asmenų registro tvarkytojas turėtų saugoti, kadangi pertvarkyta bendrovė dar nebūtų įregistruota juridinių asmenų registre.

Taip pat pakartotinai pabrėžtina, kad tokių funkcijų, kaip patikrinimas, kad įvykdytos visos sąlygos ir reikalavimai bei tinkamai atliktos visos prieš pertvarkymą būtinos atlikti procedūros Lietuvos Respublikoje⁷ (kurios pagal aiškinamąjį raštą priskirtinos juridinių asmenų registro tvarkytojui, nors iš Įstatymo projekto 12 straipsnio 4 dalies nuostatos formuluotės nėra aišku, kas turėtų užbaigti vienos valstybės ribas peržengiančio pertvarkymo teisėtumo patikrinimą ir kokių dokumentų/ veiksmu šis patikrinimas turėtų būti įformintas), yra būdingos notarui⁸. Todėl, notaras turėtų įsitikinti apie šių reikalavimų įvykdymą ir patvirtinti, kad įstatymuose ar steigimo sandoryje nustatytos prievolės yra įvykdytos ir atsirado įstatymuose ar steigimo dokumentuose numatytos aplinkybės bei juridinį asmenį registruoti galima⁹. Notarui atlikus šiuos veiksmus, jis bendrovės

⁷ Įstatymo projekto 12 straipsnio 4 dalis.

⁸ Civilinio kodekso 2.64 straipsnio 2 dalies 4 punktas.

⁹ Įstatymo projekto 12 straipsnio 3 dalis.

dokumentus elektroniniu būdu¹⁰ turėtų perduoti juridinių asmenų registro tvarkytojui, kuris įregistruotų bendrovę į juridinių asmenų registrą. Tokiu būdu būtų išlaikoma ir užtikrinama įstatymų reikalavimus atitinkanti juridinių asmenų registravimo juridinių asmenų registre procedūra. Įvertinus visa tai, kas išdėstyta, Įstatymo projekto 12 straipsnis tikslintinas iš esmės. Atitinkamai tikslintini Įstatymo projekto 24 ir 37 straipsniai.

27. Siūlome papildyti Įstatymo projekto 15 straipsnio 1 dalies 14 punktą nuoroda į 19 straipsnį (t. y. analogiškai, kaip tai yra daroma Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalies 8 punkte bei 28 straipsnio 1 dalies 17 punkte pertvarkymo ir skaidymo atvejais).

28. Įstatymo projekto 7 straipsnio 4 dalyje dalyviams, kurie pranešė pertvarkomai bendrovei apie sprendimą pasinaudoti teise perleisti savo akcijas, suteikiamas 30 dienų nuo visuotinio akcininkų susirinkimo, kuriame priimtas sprendimas dėl bendrovės pertvarkymo, dienos terminas kreiptis į teismą dėl papildomos piniginės kompensacijos skyrimo, o analogiškose Įstatymo projekto nuostatose dėl bendrovių jungimosi ir skaidymo nurodomas jau 1 mėnesio terminas (19 straipsnio 5 dalis ir 32 straipsnio 5 dalis). Nesant objektyvių priežasčių skirtingų terminų nustatymui, siekiant aiškumo bei paprastesnio įstatymo nuostatų taikymo, siūlytina šiuos terminus suvienodinti.

29. Direktyvos 160d straipsnis nustato, kad skaidomos bendrovės administravimo ar valdymo organas parengia vienos valstybės ribas peržengiančio skaidymo sąlygų projektą. Įstatymo projekto 28 straipsnio 1 dalis nustato, kad siekiant atlikti vienos valstybės ribas peržengiantį bendrovės skaidymą, bendrovės valdyba (jei valdyba nesudaroma, – vadovas) privalo parengti skaidymo sąlygas <...>. Atkreipiame dėmesį, kad Direktyvoje kalbama apie sąlygų projektus, o Įstatymo projekte kalbama apie pertvarkymo sąlygas. Siūlytina įvertinti, ar tinkamai perkeliama Direktyvos nuostatos ir patikslinti Įstatymo projektą. Pastaba aktuali ir kitoms Įstatymo projekto nuostatomis (pavyzdžiui, Įstatymo projekto 5 straipsnio 6 dalis, 6 straipsnio 1 dalis, 10 straipsnio 2 dalies 2 punktas, 28 straipsnio 1 dalis ir kt.).

30. Įstatymo projekto priedo pavadinimas turi būti tikslinamas pagal Aprašo 14 punktą, kuriame įtvirtinta, jog „Įstatymo priedo pavadinimas, neatsižvelgiant į tai, kiek nuorodų į ES įgyvendinamus teisės aktus bus pateikta, yra „Įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai“. <....>“.

31. Aiškinamajame rašte nurodoma, kad, siekiant sudaryti galimybę vykdyti visas Įstatymo projektu siūlomas įtvirtinti vienos valstybės ribas peržengiančias procedūras, numatoma, kad priimtas įstatymas įsigaliotų 2023 m. rugpjūčio 31 d., tokiu būdu užtikrinant, kad juridinių asmenų registro tvarkytojas turėtų pakankamai laiko juridinių asmenų registro tvarkytojo informacinės sistemos tobulinimo darbams atlikti. Pastebėtina, kad įsigaliojimo terminas, nurodytas projektuose, numatytas ilgesnis nei nurodytas Direktyvos (ES) 2019/2121 3 straipsnio 1 dalyje (2023 m. sausio 31 d.), todėl siūlytina įvertinti projektuose siūlomos įsigaliojimo datos pagrįstumą.

Tačiau taip pat atkreiptinas dėmesys, kad nuo teisės aktų priėmimo ir finansavimo skyrimo programinių priemonių teisės aktų pakeitimams įgyvendinti sukūrimui (programinių priemonių projektavimo, įsigijimo ir įdiegimo darbams atlikti) reikalingas 1,5–2 metų laikotarpis, todėl iki 2023 m. sausio 31 d. Direktyvos (ES) 2019/2121 nuostatos praktikoje negalės būti įgyvendintos.

Tuo pačiu pastebėtina, kad naujų funkcionalumų kūrimui reikalingų valstybės biudžeto lėšų poreikį turėtų planuoti ta institucija, kuri inicijavo teisės aktų pakeitimus.

32. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Seimui projektai turėtų būti teikiami tik kartu su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos derinamu Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ Nr. X-1607 pakeitimo įstatymo projektu (Teisės aktų informacinės sistemos (toliau – TAIS) Nr. 22-10250) bei Lietuvos Respublikos darbo kodekso 210 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu (TAIS Nr. 22-10249). Papildomai atkreipiame

¹⁰ Juridinių asmenų registro nuostatų 56¹ punktas.

dėmesį, kad šių Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos derinamų projektų įsigaliojimas numatytas anksčiau, t. y. nuo aukščiau minėtoje direktyvoje nustatytos datos. Todėl būtina projektų nuostatų įsigaliojimą suderinti ne tik su direktyvoje įtvirtintu terminu, bet ir su rengiamų susijusių įstatymų projektų įsigaliojimu.

33. Direktyvos 86g straipsnio 4 dalyje numatyta, kad valstybės narės turi užtikrinti, kad 1 ir 3 dalyse nurodytus reikalavimus (t. y. atskleisti ir viešai paskelbti išvykimo valstybės narės registre nurodytus dokumentus ar pateikti reikiamą informaciją) būtų galima visa apimtimi įvykdyti internetu, nereikalaujant, kad prašymus pateikę asmenys patys atvyktų į kompetentingą instituciją išvykimo valstybėje narėje, laikantis atitinkamų I antraštinės dalies III skyriaus nuostatų. Direktyvos (ES) 2019/2121 ir Projektų atitikties lentelėje prie šios nuostatos įgyvendinimo nurodytas Juridinių asmenų registro nuostatų 232 punktas, pagal kurį juridinių asmenų registro duomenys, informacija, elektroninių dokumentų nuorašai ir dokumentų kopijos gali būti teikiami elektroniniu paštu arba elektroniniu būdu registro tvarkytojo nustatytomis priemonėmis, jeigu, vadovaujantis Reglamente (ES) Nr. 910/2014 nurodytomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis, užtikrinama teksto apsauga, garantuojamas jų kilmės autentiškumas, turinio vientisumas ir galima identifikuoti registro tvarkytojo elektroninį spaudą. Pažymėtina, kad ši nuostata niekaip nėra susijusi su Direktyvos 86g straipsnio 4 dalyje nustatytu reikalavimu, kadangi nuostatose reglamentuojami skirtingi teisiniai santykiai. Pagal Juridinių asmenų registro nuostatų 232 punktą juridinių asmenų registro tvarkytojas registro duomenis, dokumentus ir informaciją teikia duomenų gavėjams, o pagal Direktyvos 86g straipsnio 4 dalį turi būti sudarytos sąlygos bendrovės duomenis, dokumentus ir informaciją pateikti juridinių asmenų registro tvarkytojui elektroniniu būdu (t. y. internetu). Taigi, šiuo tikslu, siekiant įgyvendinti Direktyvos ir Įstatymo projekto nuostatas, turės būti keičiami Juridinių asmenų registro nuostatai ir kuriamos naujos Juridinių asmenų registravimo elektroninės paslaugos (JAREP) programinės priemonės.

Analogiška pastaba taikoma kitoms Direktyvos nuostatoms, pagal kurias valstybės narės turi užtikrinti, kad informaciją ir dokumentus, nepriklausomai, kuriam subjektui (juridinių asmenų registru, notarui ar kitam Įstatymo projekto 10 straipsnio 4 dalyje, 22 straipsnio 4 dalyje ar 35 straipsnio 4 dalyje nurodytam subjektui¹¹), bendrovės turėtų galimybę pateikti internetu, nereikalaujant, kad asmenys patys atvyktų į kompetentingą instituciją.

34. Vadovaujantis Civilinio kodekso 2.66 straipsnio 1 dalies 15 punktu, be kitų šioje dalyje nurodytų dokumentų juridinių asmenų registre registruojami kiti *įstatymų numatyti* duomenys. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekte turi būti numatyti duomenys, kurie turės būti registruojami juridinių asmenų registre, įgyvendinant Direktyvos 86p straipsnio 2 dalį, 130 straipsnio 2 dalį ir 160p straipsnio 2 dalį. Atitinkamai tikslintina projektų atitikties lentelė, atsisakant nuorodos į Juridinių asmenų registro nuostatus.

35. Direktyvos 86a straipsnio 3 dalis, 120 straipsnio 4 dalis, 160a straipsnio 4 dalis nustato, kad valstybės narės užtikrina, kad šis skyrius nebūtų taikomas esant bet kuriai iš šių aplinkybių. Direktyvos 86a straipsnio 3 dalies b punktas, 120 straipsnio 4 dalies b punktas, 160a straipsnio 4 dalies b punktas nustato, kad bendrovei yra taikomos pertvarkymo priemonės, įgaliojimai ir mechanizmai, numatyti Direktyvos 2014/59/ES IV antraštinėje dalyje. Įvertinus Įstatymo projektą, nėra aišku, kaip šios nuostatos yra perkeliamos į Lietuvos Respublikos nacionalinę teisę.

36. Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS) turi būti pateikta aktuali informacija dėl ES teisės aktų įgyvendinimo nacionaliniais teisės aktais. Įgyvendinant ES teisės aktus pagal Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 73 punktą atitikties lentelės turi būti įkeltos LINESIS.

¹¹ Žr. šios išvados 15 pastabą.

37. Taip pat, atkreipiame dėmesį, kad, jei atitikties lentelėje pateiktų teisės aktų ir teisės aktų projektų nuostatų neužtenka ES teisės aktui įgyvendinti, trečioje skiltyje nurodomos institucijos, atsakingos už tokių nuostatų įgyvendinimą, arba, jeigu žinoma, rengiamų teisės aktų projektų pavadinimai¹².

38. Kitos teisės technikos ir redakcinės pastabos dėl projektų pateiktos darbo tvarka.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska

Viltė Smalakytė, 8 (671) 90701, el. p. vilte.smalakyte@tm.lt
Eglė Kurelaitytė, 8 (671) 86413, el. p. egle.kurelaityte@tm.lt
Dalia Simutienė, 8 (671) 86313, el. p. dalia.simutiene@tm.lt

¹² Žr. „Dėl Europos Sąjungos teisės aktų ir Lietuvos Respublikos teisės aktų ir jų projektų atitikties lentelių pildymo rekomendacijų patvirtinimo“ 9.1. p.

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai

Į 2022-09-08 Nr. 3–3635

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Finansų ministerija išnagrinėjo Ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022 m. rugsėjo 8 d. raštu Nr. 3–3635 pateiktą derinti Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Bendrovių jungimosi įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 2, 4^l straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – JAR įstatymo projektas) (toliau kartu – Projektai) ir pagal kompetenciją teikia siūlymus bei pastabas.

Projektų aiškinamajame rašte nurodyta, kad Projektų įgyvendinimui reikės apytiksliai 2 mln. eurų lėšų Juridinių asmenų registro tvarkytojo informacinei sistemai tobulinti. Atkreipiamė dėmesį, kad Projektų įsigaliojimo data nurodyta 2023 m. rugpjūčio 31 d., tačiau Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte papildomų lėšų Projektų nuostatomis įgyvendinti nenumatyta.

Atkreipiamė dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad įstatymų leidėjas negali sukurti tokios teisinės situacijos, kai priimamas įstatymas, kuriam įgyvendinti lėšų neskirta.

Taip pat teikiame šiuos pastebėjimus ir siūlymus Bendrovių jungimosi įstatymo projektui:

1. Bendrovių jungimosi įstatymo projekto 2 straipsnio 10 dalį siūlome papildyti nuoroda į Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymą dėl projekte vartojamų „auditoriaus“, „audito įmonės“ sąvokų.

2. Jei Bendrovių jungimosi įstatymo projekto 4 straipsnio 1 dalyje ekspertu gali būti tiksliai auditorius arba audito įmonė, tuomet siūlome atitinkamai visur ir nurodyti, kad pertvarkymo sąlygų vertinimą gali atlikti tiksliai auditorius arba audito įmonė. Atitinkamai siūlome koreguoti ir 16, 29 straipsnių nuostatas.

3. Bendrovių jungimosi įstatymo projekto 4 straipsnio 4 dalies pirmame sakinyje minimą „pertvarkymo sąlygų ataskaita“ reikalinga papildyti žodžiu „vertinimo“. Taip pat Bendrovių jungimosi įstatymo projekto 29 straipsnio 5 dalies „skaidymo sąlygų ataskaita“ papildyti žodžiu „vertinimo“. Analogiškai reikalinga taisyti ir 16 straipsnio 7 dalyje.

4. Bendrovių jungimosi įstatymo projektas reglamentuoja valstybės ribas peržengiančio jungimo, skaidymo ir pertvarkymo procedūras, tačiau nuostatos dėl auditoriaus civilinės atsakomybės rengiant vertinimo ataskaitą taikomos tik pertvarkymo atveju (4 straipsnio 5 dalis), nors iš Projektų aiškinamojo rašto galima suprasti, kad turėtų būti taikomos visų trijų procedūrų atžvilgiu, t.y. taip pat ir jungimo, ir skaidymo atveju.

5. Siūlome koreguoti Bendrovių jungimosi įstatymo projekto 6 straipsnio 7 dalies nuostatą, kadangi atskleidžiama turi būti informacija, bet ne ataskaita.

6. Bendrovių jungimosi įstatymo projekto 9 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad sprendimus dėl bendrovės pertvarkymo, pertvarkymo sąlygų ir įstatų patvirtinimo visuotinis akcininkų susirinkimas priima kvalifikuota balsų dauguma, kuri negali būti mažesnė kaip 2/3 visų

susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų. Iš aiškinamojo rašto galima suprasti, kad kvalifikuota balsų dauguma taikoma taip pat ir visuotiniam akcininkų susirinkimui priimančioms sprendimus dėl jungimosi ir skaidymo.

7. Neaišku, kuri institucija Lietuvoje būtų kompetentinga institucija, kaip numatyta Bendrovių jungimosi įstatymo projekto 16 straipsnio 2 dalyje. Jei nepriklausomu ekspertu gali būti tiksliai auditorius arba audito įmonė (žr. 2 pastabą), tuomet siūlome kompetentinga institucija laikyti Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybą prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos. Analogiškai siūlytume persvarstyti, ar 16 straipsnio 3 dalyje kompetentinga institucija reikėtų laikyti juridinių asmenų registro tvarkytoją.

8. Bendrovių jungimosi įstatymo projekto 22 straipsnio 14 dalyje nėra aišku, kas yra laikoma nepriklausomu ekspertu.

9. Bendrovių jungimosi įstatymo projekto 26 straipsnio 3 dalyje vietoje „buhalterinė vertė“ siūlome keisti į „balansinę vertę“ atsižvelgiant į Tarptautiniuose apskaitos standartuose, Verslo apskaitos standartuose vartojamas sąvokas.

10. Bendrovių jungimosi įstatymo projekto 29 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „*Su nepriklausomu ekspertu – audito įmone sutartį sudaro skaidoma bendrovė*“, tačiau nuostatose, reglamentuojančiose pertvarkymo ir jungimo atvejus, nustatyta, kad sutartį galima sudaryti ir su auditoriumi.

11. Svarstyтина, ar nebūtų aiškiau 35 straipsnio 2 dalies 4 punkte vietoje „nepriklausomo eksperto ataskaitos“ nurodyti konkrečią ataskaitą – skaidymo sąlygų vertinimo ataskaitą arba atitinkamai kitą konkrečią ataskaitą.

12. Projektų aiškinamajame rašte pažymėta, kad „*Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti, kad vienos valstybės ribas peržengiančios procedūros sąlygas vertintų nepriklausomas ekspertas – audito įmonė*“, o Bendrovių jungimosi įstatymo projekte reglamentuota, kad valstybės ribas peržengiančios procedūros sąlygas gali vertinti ir auditorius, todėl Projektų aiškinamąjį raštą reikalinga papildyti.

13. Bendrovių jungimosi įstatymo projekte nustatyti nevienodi reikalavimai, kai ekspertas (auditorius ar audito įmonė) vertina piniginės kompensacijos pagrįstumą, t.y. 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad piniginė kompensacija vertinama atsižvelgiant į bendrovės akcijų rinkos kainą arba *bendrovės, įvertintos nepriklausomo turto vertintojo teisės aktu, reglamentuojančių turto vertinimą*, nustatyta tvarka, vertę iki sprendimo pertvarkyti bendrovę. Tuo tarpu 16 straipsnio 4 dalyje ir 29 straipsnio 2 dalyje neįtvirtintas reikalavimas, kad bendrovės vertė būtų buvusi įvertinta nepriklausomo turto vertintojo turto vertinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

14. Svarstyтина, ar Bendrovių jungimosi įstatymo projekte neturėtų būti nustatyta bendrovės valdymo organų narių, kurie rengia ir įgyvendina pertvarkymo, jungimo, skaidymo sąlygas, atsakomybė už jų kaltais veiksmais dalyviams padarytą žalą rengiant ir įgyvendinant sąlygas, kaip kad tokia atsakomybė nustatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme reglamentuoto reorganizavimo atveju.

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai
Siunčiama per TAIS

Į 2022-09-08 Nr. 3-3635

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Valstybės įmonė Registrų centras pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos per Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinę sistemą (reg. Nr. 22-12265) ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022 m. rugsėjo 8 d. raštu Nr. 3-3635 „Dėl įstatymų projektų derinimo“ pateiktus derinti Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 2, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – JAR įstatymo projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai) ir teikia pastabas ir pasiūlymus.

1. Vadovaujantis Įstatymo projekto 2 straipsnio 7 dalimi, vienos valstybės ribas peržengiančio bendrovės pertvarkymo procedūros metu bendrovės, įregistruotos išvykimo valstybėje narėje, registruota buveinė, *nenutraukus veiklos arba nepradėjus likvidavimo procedūros*, perkeliama į atvykimo valstybę narę keičiant bendrovės teisinę formą į šios bendrovės teisinę formą atitinkančią atvykimo valstybės narės ribotos atsakomybės bendrovės teisinę formą.

Atsižvelgiant į tai, jei iki pertvarkymo veikusi bendrovė yra kito juridinio asmens dalyvis, po vienos valstybės ribas peržengiančio bendrovės pertvarkymo procedūros būtų laikoma, kad to juridinio asmens dalyviu yra pertvarkyta bendrovė, atitinkamai laikant, kad ji dalyviu yra nuo pat to kito juridinio asmens dalyvio teisių įgijimo dienos.

Duomenys apie juridinių asmenų dalyvius kaupiami Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje (toliau – JADIS), o jiems pasikeitus – turi būti atnaujinti. Vadinasi, minėtu atveju, duomenys apie juridinio asmens dalyvius turės būti atnaujinti JADIS, fiksuojant atitinkamus pasikeitimus.

Tačiau pagal Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. 1R-231 „Dėl Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – JADIS nuostatai), nėra numatyta tvarkyti duomenį apie dalyvio teisių perėjimą po pertvarkymo, atitinkamai nėra sukurtų programinių priemonių, kurios leistų tinkamai atvaizduoti aktualius ir istorinius dalyvio duomenis po vienos valstybės ribas peržengiančio bendrovės pertvarkymo (t. y., numatyta ir realizuota tik galimybė fiksuoti akcijų, dalyvio teisių įgijimą, perleidimą, pabaigą), todėl pertvarkytos bendrovės atveju nėra galimybės pakeisti jos kaip dalyvio duomenis paliekant tą pačią tapimo dalyviu datą, fiksuoti teisių perėjimo po pertvarkymo datą, taip pat istoriniuose duomenyse atvaizduoti iki pertvarkymo veikusios bendrovės duomenų. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projektu siūlomam teisiniui reguliavimui įgyvendinti bus reikalingi ne tik Juridinių asmenų registro (toliau – Registras), bet ir JADIS programiniai pakeitimai (atitinkamai, tam bus reikalingos valstybės biudžeto lėšos). Taip pat turės būti pakeisti JADIS nuostatai ir atitinkamas juridinių asmenų teises formas reglamentuojantys įstatymai, kuriuose numatyta juridinių asmenų dalyvių duomenų, kaupiamų JADIS, apimtis (pvz., Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 41¹ straipsnis), numatant akcijų, dalyvio teisių perėjimo datos tvarkymą JADIS.

2. Įstatymo projekto 6 straipsnio 3 dalyje yra išvardinti dokumentai, kuriuos Juridinių asmenų registro tvarkytojui (toliau – Registro tvarkytojas) turi pateikti bendrovė ne vėliau kaip pirmą viešo paskelbimo apie parengtas pertvarkymo sąlygas įstatuose nurodytame šaltinyje dieną. Atitinkamai Įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje yra nurodyti informuojant apie jungimąsi Registro tvarkytojui pateiktini dokumentai, o Įstatymo 31 straipsnio 3 dalyje – dokumentai, pateiktini informuojant apie skaidymą. Tarp šių dokumentų nėra nurodyta, kad Registro tvarkytojui turėtų būti teikiamas

prašymas įregistruoti bendrovės statusą, kurio įgijimas yra numatytas Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalyje, 18 straipsnio 2 dalyje ir 31 straipsnio 2 dalyje.

Šiuo metu, pagal Juridinių asmenų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau – JAR nuostatai), 149.1 papunktį, vienos valstybės ribas peržengiančio jungimosi metu bendrovės įgyjamas statusas registruojamas ar įrašomas Registre prašymo pagrindu. Atsižvelgdami į tai, manome, kad teikiant Įstatymo projekto 6 straipsnio 3 dalyje, 18 straipsnio 3 dalyje ar 31 straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus Registro tvarkytojui taip pat turėtų būti teikiamas prašymas dėl statuso registravimo, ir, priėmus Įstatymo projektą, JAR nuostatai turėtų būti patikslinti šiuo aspektu. Atsižvelgdami į tai ir siekdami teisinio aiškumo, siūlome patikslinti Įstatymo projekto 6 straipsnio 3 dalį, 18 straipsnio 3 dalį ir 31 straipsnio 3 dalį, numatant, kad jose nurodyti dokumentai Registro tvarkytojui teikiami JAR nuostatų nustatyta tvarka.

3. Įstatymo projekto 10 straipsnyje yra numatytas pasirengimo pertvarkymui pažymėjimo išdavimas, 22 ir 35 straipsniuose atitinkamai – pasirengimo jungimuisi ir skaidymui pažymėjimų išdavimas. Numatoma, kad visus šiuos pažymėjimus turėtų išduoti Registro tvarkytojas.

JAR nuostatų 156 punkte nustatyta, kad po jungimosi pasibaigiančio juridinio asmens dokumentų ir duomenų teikėjas pateikia prašymą įregistruoti pakeitimus Registro tvarkytojui, kuris įregistruoja JAR nuostatų 23.30 papunktyje nurodytą informaciją ir ne vėliau kaip per tris dienas išduoda pažymėjimą. Pažymėjimas yra Registro išrašas, kuriame, be kitų duomenų, turi būti nurodyta, kad prieš įregistruojant Europos Sąjungos valstybėse narėse ar kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse po jungimosi veiksiančius juridinius asmenis arba juridinių asmenų dokumentų ir duomenų pakeitimus visi veiksmai ir formalumai atlikti.

Pažymėtina, kad Įstatymo projekte nėra nurodyta, kokia informacija turėtų būti pateikiama minėtuose pasirengimo pertvarkymui, jungimuisi ir skaidymui pažymėjimuose. Atsižvelgdami į tai, kad JAR nuostatų 156 punkte nustatyta, jog pažymėjimas yra Registro išrašas, siūlome patikslinti Įstatymo projektą, numatant, kad Registro tvarkytojo išduodamų pasirengimo pertvarkymui, jungimuisi ir skaidymui pažymėjimų turinys nustatomas JAR nuostatuose.

4. Pagal Įstatymo projekto 10 straipsnio 3 dalį, 4 dalies 1 punktą, 22 straipsnio 3 dalį, 4 dalies 1 punktą, 35 straipsnio 3 dalį, 4 dalies 1 punktą Registro tvarkytojas turėtų perduoti Įstatymo projekte nurodytus dokumentus ir informaciją notarui, teiksiančiam išvadą dėl bendrovės pertvarkymo, jungimosi ar skaidymo teisėtumo.

Nėra aišku, kuriam notarui Registro tvarkytojas turėtų perduoti minėtus dokumentus ir informaciją. Atsižvelgdami į tai, siūlome Įstatymo projekte nustatyti, kad dokumentai ir informacija 10 straipsnio 4 dalies 1 punkte, 22 straipsnio 4 dalies 1 punkte, 35 straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytais atvejais turėtų būti perduodami Registro tvarkytojui teikiamame prašyme nurodytam notarui (analogiškai, kaip nustatyta Įstatymo projekto 12 straipsnio 3 dalyje, 24 straipsnio 3 dalyje ir 37 straipsnio 3 dalyje).

Be to, nėra aišku, kas turėtų užtikrinti apmokėjimą už notaro paslaugas ir kaip turėtų būti vykdomas toks apmokėjimas; siūlome tai reglamentuoti Įstatymo projekte.

5. Įstatymo projekto 10 straipsnio 8 dalyje, 22 straipsnio 8 dalyje, 35 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad Registro tvarkytojas (išskyrus Įstatymo projekte nurodytus atvejus) suteikia bendrovei galimybę ištaisyti trūkumus per nurodytą laikotarpį ir įvykdyti sąlygas arba atlikti procedūras, jei nustatoma, kad vienos valstybės ribas peržengiantis pertvarkymas, jungimasis ar skaidymas neatitinka visų sąlygų ir nebuvo atliktos visos reikiamos procedūros.

Nėra aišku, ar po to, kai bendrovė ištaiso trūkumus, visi bendrovės pateikti dokumentai vėl privalomai turėtų būti siunčiami visoms Įstatymo projekto 10 straipsnio 4 dalyje, 22 straipsnio 4 dalyje, 35 straipsnio 4 dalyje nurodytoms institucijoms, ar nuspręsti dėl tokio siuntimo tikslingumo turėtų Registro tvarkytojas; siūlome tikslinti Įstatymo projektą šiuo aspektu.

Be to, nėra aišku, ar po to, kai bendrovė ištaiso trūkumus, Įstatymo projekto 10 straipsnio 7, 11, 12 dalyse, 22 straipsnio 7, 11, 12 dalyse, 35 straipsnio 7, 11, 12 dalyse nurodyti terminai turėtų būti skaičiuojami iš naujo, ar taikoma kokia nors kita terminų skaičiavimo tvarka. Siūlome tikslinti Įstatymo projektą taip pat ir šiuo aspektu.

6. Įstatymo projekto 10 straipsnio 8 dalyje, 22 straipsnio 8 dalyje, 35 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad Registro tvarkytojas, įvertinęs turimą informaciją apie bendrovę, taip pat

atsižvelgdamas į teisėtumą tikrinančių institucijų išvadas, išduoda arba atsisako pasirengimo atitinkamai procedūrai pažymėjimą.

Iš šių nuostatų nėra aišku, kokią konkrečiai informaciją Registro tvarkytojas turėtų įvertinti (pavyzdžiui, neaišku, ar turėtų būti tikrinama informacija apie bendrovės dalyviams taikomas ekonomines sankcijas, taikomas laikinas apsaugos priemonės ir pan.). Be to, nėra aišku, kaip turėtų būti atsižvelgiama į teisėtumą tikrinančių institucijų išvadas – ar minėta nuostata reiškia, kad esant nors vienos institucijos neigiamai išvadai turi būti atsisakoma išduoti pasirengimo procedūrai pažymėjimą. Atsižvelgdami į tai, siūlome patikslinti Įstatymo projekto 10 straipsnio 8 dalį, 22 straipsnio 8 dalį, 35 straipsnio 8 dalį, sukonkretinant informaciją, kurią turėtų patikrinti Registro tvarkytojas, ir nurodant, kokios turėtų būti teisėtumą tikrinančios institucijos neigiamos išvados pasekmės.

7. Iš Įstatymo projekto nuostatų nėra aišku, ar Registro tvarkytojas yra laikomas teisėtumą tikrinančia institucija.

Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodyta, kad Registro tvarkytojas turėtų koordinuoti teisėtumo patikrinimą ir išduoti pasirengimo atitinkamai procedūrai pažymėjimą; sprendimą išduoti pasirengimo procedūrai pažymėjimą Registro tvarkytojas turėtų priimti atsižvelgdamas į kitų teisėtumą tikrinančių institucijų pateiktas išvadas dėl procedūrų teisėtumo. Be to, aiškinamajame rašte nurodyta, kad siekiant užtikrinti „vieno langelio“ principą, bendrovė visus teisėtumą tikrinančių institucijų prašomus papildomus dokumentus ir informaciją, teisėtumą tikrinančioms institucijoms teikia per juridinių asmenų registro tvarkytoją. Iš šių aiškinamajame rašte pateiktų paaiškinimų būtų galima daryti išvadą, kad Registro tvarkytojas pats nėra laikomas teisėtumą tikrinančia institucija, o tik institucija, koordinuojančia teisėtumo patikrinimą, per kurią bendrovė teikia dokumentus ir informaciją teisėtumą tikrinančioms institucijoms. Šią išvadą patvirtina ir Įstatymo projekto 10 straipsnio 5–8, 15 dalių, 22 straipsnio 5–8, 15 dalių ir 35 straipsnio 5–8, 15 dalių nuostatų formuluotės, kuriose Registro tvarkytojas aiškiai nėra priskiriamas teisėtumą tikrinančioms institucijoms. Be to, nei Įstatymo projekte, nei Įstatymo projektų aiškinamajame rašte nėra nurodyta, kokius teisėtumo aspektus (kokias aplinkybes ar informaciją) turėtų patikrinti Registro tvarkytojas, prieš išduodamas pasirengimo atitinkamai procedūrai pažymėjimą.

Tuo tarpu Įstatymo projekto 10 straipsnio 1, 3, 9, 10, 14 dalyse, 22 straipsnio 1, 3, 9, 10, 14 dalyse ir 35 straipsnio 1, 3, 9, 10, 14 dalyse yra naudojamos tokios frazės kaip „kitos teisėtumą tikrinančios institucijos“, „juridinių asmenų registro tvarkytojas ar kita teisėtumą tikrinanti institucija“, „juridinių asmenų registro tvarkytojas, taip pat kitos teisėtumą tikrinančios institucijos“ ir pan., iš kurių galima būtų daryti prielaidą, kad Registro tvarkytojas Įstatymo projekte vis tik yra laikomas viena iš teisėtumą tikrinančių institucijų. Šią prielaidą galėtų patvirtinti ir Įstatymo projekto 10 straipsnio 11 dalies, 22 straipsnio 11 dalies ir 35 straipsnio 11 dalies nuostatos, pagal kurias *teisėtumo tikrinimas turi būti atliktas per 12 savaičių* nuo dokumentų ir informacijos pateikimo Registro tvarkytojui dienos, kai tuo tarpu institucijos išvadas dėl procedūrų teisėtumo Registro tvarkytojui turi pateikti ne vėliau kaip per 10 savaičių nuo nurodytų dokumentų ir informacijos gavimo dienos (10 straipsnio 7 dalis, 22 straipsnio 7 dalis, 35 straipsnio 7 dalis) – galima suprasti, kad Registro tvarkytojui lieka 2 savaitės teisėtumo tikrinimui po to, kai gaunamos institucijų išvados.

Šiame kontekste taip pat pažymėtina, kad pagal Įstatymo projekto nuostatas viena iš teisėtumą tikrinančių institucijų yra notaras. Pagal JAR nuostatų 59 punktą, tais atvejais, kai Registro tvarkytojui teikiamus duomenis ir dokumentus patvirtina notaras, Registro tvarkytojas nebetikrina pateiktų duomenų tikrumo ir dokumentų turinio atitikties įstatymų reikalavimams. Manome, kad ir Įstatymo projekte nurodytais atvejais, notarui įvertinus pateiktus dokumentus, Registro tvarkytojui nebūtų tikslinga atlikti papildomą teisėtumo patikrinimą. Be to, kaip minėta, nėra aišku, kokius teisėtumo aspektus Registro tvarkytojas turėtų tikrinti.

Atsižvelgdami į tai, siūlome Registro tvarkytojo nepriskirti teisėtumą tikrinančioms institucijoms ir atitinkamai patikslinti minėtas Įstatymo projekto nuostatas (10 straipsnio 1, 3, 9, 10, 14 dalis, 22 straipsnio 1, 3, 9, 10, 14 dalis ir 35 straipsnio 1, 3, 9, 10, 14 dalis).

Jei būtų nuspręsta Registro tvarkytoją laikyti teisėtumą tikrinančia institucija, siūlytume patikslinti Įstatymo projektą ir nurodyti, kokius teisėtumo aspektus Registro tvarkytojas turėtų patikrinti ir įvertinti. Be to, tokiu atveju siūlytume tikslinti ir minėtas Įstatymo projekto 10 straipsnio 5–8, 15 dalių, 22 straipsnio 5–8, 15 dalių ir 35 straipsnio 5–8, 15 dalių nuostatas bei aiškinamąjį

rašta taip, kad neliktų abejonių dėl Registro tvarkytojo priskyrimo teisėtumą tikrinančioms institucijoms.

8. Įstatymo projekto 10 straipsnio 13 dalyje, 22 straipsnio 13 dalyje, 35 straipsnio 13 dalyje nustatyta, kad jei dėl vienos valstybės ribas peržengiančios procedūros sudėtingumo, teisėtumo patikrinimo neįmanoma atlikti per nustatytus terminus, Registro tvarkytojas iki nurodytų terminų pabaigos raštu informuoja prašymą išduoti pasirengimo atitinkamai procedūrai pažymėjimą pateikusia bendrove apie vėlavimo priežastis.

Atsižvelgdami į tai, kad vėlavimo priežastimi gali būti Įstatymo projekto 10 straipsnio 4 dalyje, 22 straipsnio 4 dalyje, 35 straipsnio 4 dalyje nurodytų institucijų vėlavimas pateikti išvadas, siūlome Įstatymo projekte nustatyti vėluojančių institucijų pareigą informuoti Registro tvarkytoją apie vėlavimo priežastis (kad Registro tvarkytojas galėtų apie tai informuoti bendrovę).

9. Įstatymo projekto 10 straipsnio 14 dalyje, 22 straipsnio 14 dalyje, 35 straipsnio 14 dalyje nustatyta, kad kitų teisėtumą tikrinančių institucijų motyvuotu prašymu, arba savo iniciatyva, Registro tvarkytojas teisėtumo tikrinimo tikslais gali priimti sprendimą kreiptis į nepriklausomą ekspertą.

Jei būtų pritarta anksčiau šiame rašte pateiktam siūlymui nelaikyti Registro tvarkytojo teisėtumą tikrinančia institucija, siūlytume išbraukti ir nuostatą, kad Registro tvarkytojas savo iniciatyva gali priimti sprendimą kreiptis į nepriklausomą ekspertą. Jei ši nuostata Įstatymo projekte liktų, siūlome Įstatymo projekte reglamentuoti, iš kokių lėšų ir kokia tvarka bus finansuojamos išlaidos eksperto paslaugoms apmokėti.

10. Pagal Įstatymo projekto 11, 23 ir 36 straipsnius, Registro tvarkytojo bendrovei išduotas pasirengimo procedūrai pažymėjimas turi būti perduodamas tam tikrų valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir prieinamas per Registrų sąveikos sistemą¹.

Iš šių Įstatymo projekto nuostatų nėra aišku, koku būdu pasirengimo atitinkamai procedūrai pažymėjimas turėtų būti perduodamas konkrečiai tam tikros valstybės narės kompetentingai institucijai, t. y., neaišku, ar tinkamu pažymėjimo perdavimu minėtai institucijai būtų laikomas pažymėjimo pasiekiamumas per Registrų sąveikos sistemą, ar turėtų būti atlikti ir kiti papildomi veiksmai. Siūlome patikslinti Įstatymo projektą šiuo aspektu.

11. Pagal Įstatymo projekto 12 straipsnio 3 dalį, 24 straipsnio 3 dalį, 37 straipsnio 3 dalį, Registro tvarkytojas, gavęs šiuose straipsniuose nurodytus dokumentus, turės juos perduoti Registro tvarkytojui teikiamame prašyme nurodytam notarui, kuris turės patvirtinti, kad įstatymuose ar steigimo sandoryje nustatytos prievolės yra įvykdytos ir atsirado įstatymuose ar steigimo dokumentuose numatytos aplinkybės ir juridinį asmenį registruoti galima.

Atkreiptinas dėmesys, kad šiuose Įstatymo projekto straipsniuose nėra nustatytas terminas, per kurį notaras turėtų atlikti nurodytus veiksmus. Siekdami teisinio aiškumo, siūlome apsvarstyti galimybę tokį terminą Įstatymo projekte nustatyti.

Be to, iš minėtų Įstatymo projekto nuostatų nėra aišku, kokia tvarka vyks apmokėjimas už notaro paslaugas. Siūlome nustatyti, kad bendrovė už paslaugas apmoka tiesiogiai notarui.

12. Įstatymo projekto 22 straipsnio pavadinimas nurodytas „Jungimosi procedūrų teisėtumo patikrinimas ir pasirengimo pertvarkymui pažymėjimo išdavimas“. Siūlome tikslinti, vietoje žodžio „pertvarkymui“ įrašant žodį „jungimuisi“.

Įstatymo projekto 22 straipsnio 3 dalyje teikiama nuoroda į to paties straipsnio 3 dalį – siūlome tikslinti, pakeičiant nuoroda į straipsnio 2 dalį.

Siūlome tikslinti Įstatymo projekto 36 straipsnį po žodžio „tvarkytojo“ įrašant žodį „bendrovei“ (analogiškai, kaip Įstatymo projekto 11 ir 23 straipsniuose).

13. Įstatymų projektuose numatyta, kad jų įsigaliojimo terminas – 2023 m. rugpjūčio 31 d. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodyta, kad, siekiant sudaryti galimybę vykdyti visas Įstatymo projektu siūlomas įtvirtinti vienos valstybės ribas peržengiančias procedūras, numatoma, kad priimtas įstatymas įsigaliotų 2023 m. rugpjūčio 31 d. tokiu būdu užtikrinant, kad Registro tvarkytojas turėtų pakankamai laiko Registro tvarkytojo informacinės sistemos tobulinimo darbams atlikti.

¹ Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominei erdvei priklausančių valstybių centrinių, komercinių ir bendrovių registrų sąveikos sistema

Pažymėtina, kad įgyvendinant Įstatymų projektus pirmiausia reikės atlikti detalią procesų analizę, siekiant nustatyti, kokie Registro techniniai ir programiniai pakeitimai bus būtini; tik po to reikiamus techninius ir programinius pakeitimus bus galima pradėti įgyvendinti. Be to, bus reikalingos Registro integracinės sąsajos su kitų institucijų (Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Valstybinės darbo inspekcijos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos) informacinėmis sistemomis; turės būti suderinti su Lietuvos notarų rūmais ir įgyvendinti Įstatymo projekte nurodytų dokumentų teikimo notarams ir gavimo iš jų būdai. Reikės atlikti ir pakeitimus, susijusius su Registrų sąveikos sistema, nes turės būti įgyvendinta galimybė keistis 22 naujais pranešimais. Tikėtina, kad dalis iš minėtų darbų turės būti perkami atliekant viešuosius pirkimus.

Atsižvelgdami į šias aplinkybes, informuojame, kad su Įstatymų projektų įgyvendinimu susijusius Registro vystymo darbus atlikti iki 2023 m. rugpjūčio 31 d. neturime nei techninių, nei organizacinių galimybių. Be to, pažymėtina, kad yra suplanuoti ir įgyvendinami taip pat ir kiti neatidėliotini Registro vystymo darbai: iki 2022 m. gruodžio 31 d. turi būti atlikti Registrų sąveikos sistemos vystymo darbai, nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/1042, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1132 taikymo taisyklės, susijusios su registrų sąveikos sistemos techninėmis specifikacijomis ir procedūromis, ir panaikinamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/2244; iki 2023 m. rugpjūčio 1 d. turi būti įgyvendinti Registrų sąveikos sistemos ir Juridinių asmenų registro elektroninės paslaugos pakeitimai, nustatyti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2019/1151, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos (ES) 2017/1132 nuostatos dėl skaitmeninių priemonių ir procesų, naudojamų taikant bendrovių teisės aktus; iki 2023 m. balandžio 1 d. turi būti atlikti su Mobilumo direktyvos² reikalavimų įgyvendinimu susiję Registrų sąveikos sistemos vystymo darbai, nustatyti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2021/1042, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2017/1132 taikymo taisyklės, susijusios su registrų sąveikos sistemos techninėmis specifikacijomis ir procedūromis, ir panaikinamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2020/2244. Dėl šių priežasčių siūlome, kad Įstatymų projektai įsigaliotų 2025 m. sausio 1 d.

14. Įstatymų projektų aiškinamojo rašto 13 punkte nurodyta, kad įstatymui įgyvendinti reikės apytiksliai 2 mln. eurų Registro tvarkytojo informacinei sistemai tobulinti. Be to, nurodyta, kad ši suma bus patikslinta gavus Registro tvarkytojo skaičiavimus, vertinant derinimui teikiamus Įstatymų projektus.

Informuojame, kad, kaip minėta, kol kas nėra atlikta detali su Įstatymų projektų įgyvendinimu susijusių procesų analizė ir todėl nėra aišku, kokie tiksliai techniniai ir programiniai pakeitimai bus reikalingi. Dėl šios priežasties šiuo metu neturime galimybės patikslinti lėšų sumos, kuri bus reikalinga Registro tobulinimui įgyvendinant Įstatymų projektus, ar patvirtinti, kad nurodyta lėšų suma bus pakankama.

15. Informuojame, kad dėl JAR įstatymo projekto pastabų ir pasiūlymų neturime.

Lina Kaminskaitė, tel. (8 5) 250 7613, el. p. Lina.Kaminskaite@registrucentras.lt

² Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/2121, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos (ES) 2017/1132 nuostatos, kiek tai susiję su vienos valstybės ribas peržengiančiu pertvarkymu, jungimu ir skaidymu

LOTYNIŠKAJAM
NOTARIATUI
LIETUVOJE

LR ekonomikos ir inovacijų ministerijai
El.p. kanc@eimin.lt

2022-09-27 Nr. S- 449
| 2022-09-08 Nr. 3-3635

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Notarų rūmai, išnagrinėję Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtus Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 2, 4¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – JAR įstatymo projektas) (toliau visi kartu – Įstatymų projektai).

Dėl vienos valstybės ribas peržengiančių procedūrų (pertvarkymo, jungimosi, skaidymo) teisėtumo patikrinimo ir pasirengimo procedūrai pažymėjimo išdavimo

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad juridinių asmenų registro tvarkytojas sprendimą išduoti pasirengimo procedūrai pažymėjimą priimtų atsižvelgdamas į notaro, Valstybinės mokesčių inspekcijos ir Valstybinės darbo inspekcijos pateiktas išvadas dėl procedūrų teisėtumo. Kaip nurodyta Įstatymo projekte ir jo aiškinamajame rašte, teisėtumą tikrinantys subjektai savo kompetencijos ribose turėtų nagrinėti visus juridinių asmenų registro tvarkytojui bendrovės pateiktus dokumentus ir informaciją, taip pat turėtų būti vertinami tokie aspektai kaip teisminiai procesai, pradėti tyrimai bendrovės atžvilgiu, jų sprendimų galimas poveikis, papildomų įsipareigojimų atsiradimo pasekmės, jeigu šios atsirastų dėl minėtų aplinkybių. Taigi, teisėtumą tikrinantys subjektai turėtų tirti ir vertinti visus svarbius faktus ir aplinkybes, kurias sužino atlikdami teistumo tikrinimą ir kurios gali turėti įtakos priimant sprendimą dėl bendrovės pasirengimo pertvarkymui, jungimuisi ar skaidymui.

Šiame kontekste pažymime, kad notaras, duomenis, turinčius esminės reikšmės notarinio veiksmo atlikimui ir asmenų teisėtų interesų apsaugai, tikrina valstybės registrų centriniuose duomenų bankuose, taip pat informaciją, duomenis, reikalingus notariniams veiksams atlikti turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybės institucijų, bankų ir kitų finansų įstaigų. Įstatymo projekte taip pat minima, kad teisėtumą tikrinančios institucijos turi teisę konsultuotis su kitomis institucijomis, turinčiomis kompetenciją įvairiose srityse, susijusiose su vienos valstybės ribas peržengiančiu bendrovės pertvarkymu, jungimusi ar skaidymu. Taigi, nors notarui yra suteikti platūs įgaliojimai gauti informaciją ir duomenis, reikalingus notariniams veiksams atlikti, tačiau ši teisė nėra absoliuti, todėl interesą pateikti išsamius ir teisingus duomenis privalo turėti ir pati bendrovė, besikreipianti dėl vienos iš aukščiau minėtų procedūrų atlikimo. Manytina, kad Įstatymo projekte numatytas dokumentų ir informacijos, teikiamos kreipiantis į juridinių asmenų registro tvarkytoją dėl pasirengimo procedūrai pažymėjimo išdavimo, sąrašas neturėtų būti baigtinis, jame, be kita ko, turėtų būti numatyta bendrovės pareiga pateikti ir kitą informaciją, turinčią reikšmės pažymėjimo išdavimui.

Juridinis asmuo, teikdamas prašymą išduoti pasirengimo procedūrai pažymėjimą ir su tuo susijusius dokumentus, turėtų būti informuojamas ir turėtų išreikšti sutikimą, kad už prašyme nurodytų duomenų teisingumą atsako bendrovė.

Dėl po vienos valstybės ribas peržengiančios procedūros Lietuvos Respublikoje veikiančios bendrovės teisėtumo patikrinimo

Įstatymo projekte numatoma, kad juridinių asmenų registro tvarkytojas, gavęs bendrovės pateiktą prašymą ir dokumentus dėl po vienos valstybės ribas peržengiančios procedūros Lietuvos Respublikoje veikiančios bendrovės teisėtumo patikrinimo atlikimo, ne vėliau kaip kitą darbo dieną elektroninių ryšių priemonėmis juos perduoda juridinių asmenų registro tvarkytojui teikiamame prašyme nurodytam notarui, kuris turi patvirtinti, kad įstatymuose ar steigimo sandoryje nustatytos prievolės yra įvykdytos ir atsirado įstatymuose ar steigimo dokumentuose numatytos aplinkybės ir juridinį asmenį registruoti galima. Siekiant sklandaus duomenų perdavimo ir numatytų procedūrų atlikimo, bendrovė, prieš prašyme nurodydama pasirinktą notarą, turėtų gauti šio notaro pritarimą dėl aukščiau nurodytų notarinių veiksmų atlikimo.

Prezidentas

Marius Stračkaitis

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų
ministerijai
Per TAIS

2022-09- Nr. 2R- (3.2.Mr)
į 2022-09-08 Nr. 3-3635

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIENOS VALSTYBĖS RIBAS PERŽENGIANČIO RIBOTOS ATSAKOMYBĖS BENDROVIŲ JUNGIMOSI IR LIETUVOS RESPUBLIKOS JURIDINIŲ ASMENŲ REGISTRO ĮSTATYMŲ

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, išnagrinėjusi Jūsų pateiktus derinti Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 2, 4^l straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektus, pastabų ir pasiūlymų jiems neturi.

Direktorius pavaduotoja

Danguolė Morkūnienė

M. Valčiukė, tel. (8 5) 231 2476, el. p. margarita.valciuke@ada.lt

Biudžetinė įstaiga
L. Sapiegos g. 17, 10312 Vilnius
Interneto svetainė: vdai.lrv.lt

Tel. (8 5) 279 1445
E. pristatymas: 188607912
El. p. ada@ada.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 188607912

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir
inovacijų ministerijai
Jaunius.Petrauskas@eimin.lt

2022-09- Nr. SD-128-
Į 2022-09-09 Nr. 22-12267

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, pagal savo kompetenciją įvertinusi Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos siųstą projektų paketą dėl „Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. x-1367 pakeitimo įstatymo projekto“ ir „Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro įstatymo Nr. ix-368 2, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ (http://www.lrs.lt/pls/proj/dokpaieska.showdoc_l?p_id=1659324), Nr. 22-12266 „Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. x-1367 pakeitimo įstatymas“ (http://www.lrs.lt/pls/proj/dokpaieska.showdoc_l?p_id=1659327), Nr. 22-12267 „Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro įstatymo Nr. ix-368 2, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas“ (http://www.lrs.lt/pls/proj/dokpaieska.showdoc_l?p_id=1659329), pastabų ir pasiūlymų neturi.

Lietuvos Respublikos vyriausiasis
valstybinis darbo inspektorius

Jonas Gričius

Inga Olifer, tel. (8 5) 239 7248, el. p. inga.olifer@vdi.lt

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir
inovacijų ministerija

Nr.
J 2022-09-08 Nr. 3-3635

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM), susipažinusi su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022 m. rugsėjo 8 d. raštu Nr. 3-3635 „Dėl įstatymų projektų derinimo“ ir kartu pateikiamais Lietuvos Respublikos vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi įstatymo Nr. X-1367 pakeitimo įstatymo projektu ir Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro įstatymo Nr. IX-368 2, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektu, informuoja, jog pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų neturi. VMI prie FM pažymi, kad kiekvieno juridinio vieneto mokestinių prievolių įgyvendinimo atitiktis Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo ir jį įgyvendinančių poįstatyminių teisės aktų reikalavimams jungimosi, skaidymo ar pertvarkymo metu bus vertinama individualiai, atsižvelgiant į visas faktines aplinkybes.

Viršininkė

Edita Janušienė

Augustė Baublytė, tel. (8 5) 2687 949, el. p. Auguste.Baublyte@vmi.lt